

Број: 01,02,03,03/11-05-1-1125/23
Сарајево: 21. 12. 2023.

КОЛЕГИЈУМУ ПРЕДСТАВНИЧКОГ ДОМА ПСБиХ
КОЛЕГИЈУМУ ДОМА НАРОДА ПСБиХ

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
САРАЈЕВО

PRIMLJENIO:				25 -12- 2023
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga	

Предмет: Извјештај са конференције предсједавајућих комисија за спољне послове и националних делегација у Парламентарној димензији држава чланица ЦЕИ-ја, одржаног 13. 10. 2023. у Трсту, Република Италија

На конференцији предсједавајућих комисија за спољне послове и националних делегација у парламентарној димензији ЦЕИ-ја, посвећеној спровођењу Платформе ЦЕИ-ја, учествовали су Предраг Кожул, замјеник предсједавајућег Делегације Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине у парламентарној димензији Централноевропске иницијативе (ЦЕИ), и Џемал Смајић, члан Комисије за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације Дома народа Парламентарне скупштине БиХ у Трсту, 13. октобра 2023. године.

Министар за спољне послове и међународну сарадњу Антонио Тајани упутио је видеопоруку, подсјетивши да италијанска влада од свог оснивања посвећује велику посвећеност земљама Западног Балкана и њиховом путу ка европским интеграцијама, перспективи која за ЦЕИ има кључну улогу.

Исказао је интерес за данашњу конференцију чији је циљ ојачати потенцијал ЦЕИ-ја. Предсједавајућа Комисије за спољне послове и одбрану Сената Републике Италије Стефанија Кракси, примјећујући да су догађаји у Украјини и Израелу указали на неуспјех политике и дипломатије, упозорила је да на Западном Балкану и даље постоје полови нестабилности, а напори морају бити концентрисани са свих страна. Италија је увијек имала водећу улогу у овој региону, а управо је увид тадашњег министра спољних послова Де Микелиса довео до "Quandrangolare", политичко-дипломатске иницијативе која је касније резултирала будућим ЦЕИ-јем, чак и прије процеса проширења. Стефанија Кракси је навела да Европска унија треба да тежи томе да постане главни играч на Западном Балкану, где су присутни интереси бројних других међународних актера.

Предсједник Комисије за спољне послове Представничког дома Италије Ђулио Тремонти рекао је да само даље проширење Европске уније, пропраћено реформом институционалне архитектуре Уније, представља ваљану препреку нестабилности и рату, подсећајући на подјеле и напетости у Европи 1930. Године, како је илустровао Георг Сименон у свом извјештају "Европа 33".

Предсједавајући Делегације Италије у парламентарној димензији ЦЕИ-ја Салваторе Кјата подсјетио је на постигнуће ЦЕИ-ја од његовог оснивања, као и на његове способност прилагођавања промјенама у међународном и националном контексту.

Уз владину димензију, парламентарна дипломатија може олакшати и уклонити препреке међународном дијалогу. Суочени с изазовом који представља руску инвазију

на Украјину, потребно је ојачати регионалну сарадњу унутар Централноевропске иницијативе.

То је разлог који стоји иза италијанског приједлога за успостављање Конвенције за јачање Централноевропске иницијативе, задужене за израду приједлога реформи који ће бити достављен Парламентарној скупштини ЦЕИ-ја, националним парламентима и министрима спољних послова држава чланица ЦЕИ-ја. Генерални секретар Роберто Антонионе нагласио је да бит ЦЕИ-ја лежи у његовој способности сарадње на регионалном нивоу, што уз политичко-дипломатску преданост представља једину препеку ризику од нестабилности и сукоба.

Политички оснажен ЦЕИ може боље подржати пут европских интеграција држава чланица ЦЕИ-ја које још нису чланице ЕУ.

Предсједник Комисије за спољне послове Сената Румуније, Титус Корлатеан, нагласио је да Румунија чврсто подупире приступање Украјине, Молдавије и Грузије и земаља Западног Балкана Европској унији.

Такође, подршку за улазак земаља Западног Балкана у Европску унију дали су и Игор Цириак, вршилац дужности предсједавајућег Парламентарне скупштине ЦЕИ-ја и члан молдавске делегације, као и предсједавајући делегације пољског парламента у ЦЕИ-ју Томаж Глоговски и предсједавајући парламентарне делегације Мађарске у ЦЕИ-ју Атила Тилки.

Предсједница Комисије за спољне послове албанског парламента Мими Кодели истакла је да не може бити напретка без безбједности. Пут ка приступању Европској унији захтијева снажну политичку вољу држава чланица и сличну преданост процесу реформи земљама кандидаткињама.

На конференцији на којој су учествовали предсједавајући државних делегација у Парламентарној димензији ЦЕИ-ја као и предсједавајући и чланови комисија за спољне послове парламената 17 држава чланица ЦЕИ-ја разговарало се о наставку и интензивирању регионалне сарадње земаља чланица с циљем убрзања процеса европских интеграција држава у статусу кандидата за пуноправно чланство у Европској унији.

Учесници конференције усвојили су декларацију у којој су истакли потребу да се у суочавању са његовим геополитичким изазовима и кретањима у Европи и земљама сусједства ојача обновљени мултилатерални приступ за боље представљање заједничких интереса земаља Централне и Источне Европе укључујући и Балкан, јачањем ЦЕИ-ја као примарног и најопсежнијег форума за регионалну сарадњу.

У декларацији се наглашава да би ЦЕИ могла дјеловати као регионална платформа, која би формулисала заједничке ставове за друге мултилатералне форуме Европске заједнице, што би, како се наводи у документу, могло имати снажну подршку у процесу проширења Европске уније. У декларацији се предлаже успостављање Конвенције за јачање ЦЕИ-ја, коју би чинила по два представника из парламента и по један из владе сваке земље чланице.

Конвенција би требало да изради приједлог усмјерен на јачање ЦЕИ-ја како би се подстакла регионала сарадња и обновљени мултилатерални приступ у Централној и Источној Европи, као и на Балкану.

Извјештај припремила

Алмира Зукић

Замјенски секретар Делегације

Извјештај одобрио

Предраг Кожул

Први замјеник предсједавајућег Делегације

ПСБиХ у ПСЦЕИ

ПСБиХ у ПСЦЕИ

Доставити:

- Колегијуму Секретаријата ПСБиХ
- Делегацији ПСБИХ У ПСЦЕИ
- Комисији за спољне послове ПДПСБиХ
- Комисији за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације
ДНПСБиХ
- Сектору за односе с јавношћу
- a/a

ЦЕИ ПЛАТФОРМА ТРСТ

КОНФЕРЕНЦИЈА ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИХ КОМИСИЈА ЗА СПОЉНЕ ПОСЛОВЕ И
НАЦИОНАЛНИХ ДЕЛЕГАЦИЈА ПАРЛАМЕНТАРНЕ ДИМЕНЗИЈЕ ЦЕИ-ја И НАЦИОНАЛНИХ
ДЕЛЕГАЦИЈА ЗЕМАЉА ЧЛАНИЦА ЦЕИ-ја

Трст, 12-13. октобар 2023. године

Нацрт финалне декларације

Предсједници комисија за спољне послове и шефови националних делегација у парламентарној димензији земаља чланица Централноевропске иницијативе (ЦЕИ) састали су се у Трсту 13. октобра 2023. године. Они су истакли потребу да се ојача обновљени мултилатерални приступ за боље представљање заједничких интереса јачањем ЦЕИ-ја као примарног и најопсежнијег форума за регионалну сарадњу у овом огромном и разноликом подручју.

ЦЕИ, основан 1989. године с циљем промовисања реконструкције осе Исток-Запад и европског јединства кроз регионалну сарадњу, дао је значајан допринос економској, социјалној и територијалној кохезији у региону. Такође је проширио основне вриједности у складу са Европском унијом (ЕУ).

Прилагођавајући се многим догађајима у Европи у протекле три деценије, ЦЕИ дугује свој успјех посвећености држава чланица, ефикасној методологији која спаја мултилатералну дипломатију и регионалне пројекте, и управљању на више нивоа изграђеном на четири димензије (владина, парламентарна, економска и локална).

Међутим, тренутне европске околности показују спор процес интеграције кандидата за чланство у ЕУ. Агресија Русије на Украјину је директна пријетња миру и безбједности на Западном Балкану, ометање дијалога Београда и Приштине и све већа илегална имиграција балканском путом знаци су нестабилности који наглашавају императив јачања политичке сарадње и јачања улоге ЦЕИ-ја као мултилатералне политичке платформе.

Предсједници још једном истичу своју преданост будућем чланству Украјине и Молдавије у ЕУ те препознају да је мјесто држава – заједно са другим државама кандидаткињама и потенцијалним кандидаткињама - у Европској унији, те сматрају да је то геостратешко улагање у стабилну, уједињену и јаку Европу.

У сред ових геополитичких помјерања, међу земљама Централне и Источне Европе и Балкана настаје јаснији оквир интереса, који обухвата и земље чланице ЕУ и оне које теже будућем

приступању, без било каквих преклапања са другим постојећим форматима сарадње. Овај оквир наглашава заједничку посвећеност суочавању са изазовима дуж источног и југоисточног крила Уније као и на мултилатералном нивоу.

С тим циљем, ЦЕИ би могао дјеловати као регионална платформа, формулишући заједничке ставове који би се затим могли заговарати на другим мултилатералним форумима. Ово би резултирало снажном подршком процесу проширења ЕУ као противотровом за националистичке тенденције и спољни утицај, као и суштинском компонентом ширег циља: јачање Уније као глобалног играча.

Стога у изражавању заједничке визије о потреби давања новог политичког подстицаја дјеловању ЦЕИ-ја да боље представља заједничке политичке циљеве својих чланица, те омогућавајући својим државама чланицама да активније учествују у изградњи јаке, одрживе и инклузивне Европе, предсједавајући државних делегација парламентарне димензије ЦЕИ-ја и одбора за спољне послове држава чланица ЦЕИ-ја и њихових парламената предложују својим министрима спољних послова и својим парламентима да успоставе Конвенцију за јачање Централноевропске иницијативе именовањем по два посланика и представника владе из сваке земље.

Уз координацију Извршног секретаријата, ова конвенција ће израдити приједлог усмјерен на јачање ЦЕИ-ја како би се подстакла регионална сарадња и обновљени мултилатерални приступ у Централној, Источној Европи и на Балкану.

Предсједавајући су се сагласили да састанци Конвенције почну у јануару 2024. године на мјестима које је одредило садашње предсједништво, у договору са Извршним секретаријатом, који ће припремити дневни ред састанака. Предсједници се надају да ће се рад Конвенције завршити до маја 2024. С тим у вези, договорили су се да ће завршни састанак бити одржан у Риму. Рад Конвенције ће се фокусирати на слеђеће теме:

1. Политички циљеви и институционална мисија ЦЕИ-ја, као и проширење и различите опције учешћа (земље посматрачи, земље подршке...) у Организацији, с обзиром на актуелне геополитичке прилике у Европи;
2. Надоградња и јачање управљања ЦЕИ-јем ради постизања заједничких политичких циљева држава чланица; механизме финансирања за подршку развоја Организације.

Приједлог разрађен у оквиру Конвенције коначно ће бити представљен не само Парламентарној скупштини ЦЕИ-ја него и државним парламентима и министрима спољних послова држава чланица ЦЕИ-ја, чиме ће се појачати веза између парламентарне и владине димензије организације ЦЕИ-ја како би се могле израдити препоруке.

TRIESTE CEI PLATFORM

CONFERENCE OF THE CHAIRPERSONS OF THE FOREIGN AFFAIRS COMMITTEES
AND OF THE NATIONAL DELEGATIONS TO THE PARLIAMENTARY DIMENSION OF THE CEI
MEMBER STATES

Trieste, 13 October 2023

Final Declaration

The Chairpersons of the Foreign Affairs Committees and the Chairpersons of the National Delegations to the Parliamentary Dimension of the Member States of the Central European Initiative (CEI) met in Trieste on 13 October 2023. They emphasised the need to bolster a renewed multilateral approach to better represent the shared interests by strengthening the CEI as the primary and most extensive forum for regional cooperation in this vast and diverse area.

The CEI, established in 1989 to promote east-west axis reconstruction and European unity through regional cooperation, has significantly contributed to economic, social, and territorial cohesion in its region. It has also spread fundamental values aligning with the European Union (EU).

Adapting to many evolving events in Europe over the past three decades, the CEI owes its success to Member State commitment, an effective methodology blending multilateral diplomacy and regional projects, and a multilevel governance built on four dimensions (governmental, parliamentary, economic, and local).

However, current European circumstances show a slow EU candidate integration process, the aggression by Russia against Ukraine is directly threatening the peace and security in the Western Balkans, a hindering of the Belgrade-Pristina dialogue, and an increasing illegal immigration via the Balkan route. These signs of instability highlight the imperative to enhance political cooperation and fortify the CEI's role as a multilateral political platform.

The Chairpersons reaffirm their commitment to Ukraine's and Moldova's future EU membership and recognise that the countries' place - together with other candidate and potential candidate countries - is in the European Union, considering it a geostrategic investment in a stable, united and strong Europe.

Amidst these geopolitical shifts, a more defined framework of interests is emerging among CEI Member States, encompassing both EU member countries and those aspiring for future EU accession, without any overlaps with the other existing cooperation formats. This framework emphasises the shared commitment to address challenges along the Union's Eastern and Southeastern flank and multilateral levels.

To this end, the CEI could act as a regional platform, formulating common positions that could then be advocated in other multilateral forums. This would result in strong support for the EU enlargement process as an antidote to nationalist tendencies and external influence as well as an essential component of a broader objective: strengthening the Union as a global player.

Therefore, in expressing a common vision regarding the need to give new political impetus to the action of the CEI to better represent those political objectives that are common for its members, and allowing its Member States to participate more actively in the construction of a strong, sustainable, and inclusive Europe, the Chairpersons of the CEI PD National Delegations and Committees on Foreign Affairs of CEI Member States propose to their respective Ministers of Foreign Affairs and their Parliaments, the establishment of a *Convention for the strengthening of the Central European Initiative*, by appointing two Members of Parliament and a government representative from each country.

Coordinated by the Executive Secretariat, this Convention will draft a proposal aimed at reinforcing the CEI in order to encourage regional cooperation and a renewed multilateral approach in Central, Eastern Europe, and the Balkans.

The Chairpersons have agreed that the Convention meetings will start in January 2024 at the venues identified by the current Presidency, in agreement with the Executive Secretariat, which will prepare the agenda for the meetings. The Presidents hope that the Convention's work will conclude by May 2024. In this regard, they have agreed that the final meeting will be held in Rome. The Convention's work will focus on the following themes:

1. Political objectives and CEI institutional mission, as well as enlargement and various participation options (observer countries, supporting countries...) in the Organisation, considering the current geopolitical circumstances in Europe.
2. Updating and strengthening the CEI governance to achieve political objectives shared by Member States; funding mechanisms to support the Organisation's development.

The proposal elaborated within the framework of the Convention will finally be presented not only to the CEI Parliamentary Assembly, but also to the national Parliaments and the Ministers of Foreign Affairs of the CEI Member States, thus enhancing the link between the Parliamentary and Governmental Dimensions of the Organisation so that recommendations can be developed.